

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การลงโทษไล่ออกอดีตพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ บค ๕๑๕๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ป. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๕๐๔/๑๘๙๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายนิพนธ์ ผลสุข อดีตสารวัตรแขวงบำรุงสะพานและอาคารบัวใหญ่ กองบำรุงทางเขตขอนแก่น ศูนย์บำรุงทางสายตะวันออก ฝ่ายการโยธา ซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่เนื่องจากมีอายุครบ ๖๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ กรณีได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหานายนิพนธ์ฯ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสารวัตรบำรุงทางอุดรธานี กับพวก ว่าใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ปลุกสร้างแผงลอยรูกล้าที่ดินของการรถไฟฯ เพื่อให้บุคคลทั่วไปเช่าและเก็บค่าเช่า เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ สำหรับตนเอง ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้สืบสวนสอบสวนและพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๑ ว่ามีมูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาและการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายหรืออาจเสียหายแก่การรถไฟฯ ตามข้อบังคับการรถไฟฯ ฉบับที่ ๓.๕ ว่าด้วยระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงานของการรถไฟฯ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ข้อ ๔ (ก) และ (ง) โทษไล่ออก จึงส่งเรื่องให้การรถไฟฯ ดำเนินการตามนัยมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ จัดทำ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่กำหนดให้แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่น ก็ให้คณะกรรมการหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การรถไฟฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนและที่ประชุมผู้อำนวยการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงาน (ด้านปกครอง) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ลงโทษไล่นายนิพนธ์ ผลสุข อดีตสารวัตรแขวงบำรุงสะพานและอาคารบัวใหญ่ออกจากงานฐานทุจริตต่อหน้าที่และขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งโดยชอบด้วยหน้าที่การงาน และการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายหรืออาจเสียหายแก่การรถไฟฯ โดยให้ไล่ออกตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่ที่ประชุมมีมติเป็นต้นไป

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว มีปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากข้อบังคับการรถไฟฯ ฉบับ

ที่ ๓.๕ ว่าด้วยระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงานการรถไฟฯ ไม่ได้ให้อำนาจในการไล่ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วออกจากงานได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วและข้อความตามมาตรา ๒๑ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๒๘ ก็บัญญัติให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ดังนั้น การรถไฟฯ จึงขอหารือดังต่อไปนี้

๑. การรถไฟฯ จะลงโทษให้นายนิพนธ์ ผลสุข ซึ่งพ้นจากหน้าที่การทำงานไปตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ออกจากงานได้หรือไม่ อาศัยอำนาจตามกฎหมายใด
๒. ถ้าลงโทษไล่ออกได้ จะลงโทษไล่ออกจากงานตั้งแต่วันที่ใด
๓. หากลงโทษไล่ออกตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ตามมติที่ประชุมฯ ดังกล่าวระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จะต้องเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินจากเงินสงเคราะห์รายเดือน (บำนาญ) เป็นจ่ายเงินเดือนหรือต้องปฏิบัติอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ในขณะที่นายนิพนธ์ ผลสุข ยังคงเป็นพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทยได้เคยถูกกล่าวหาว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ปลุกสร้างแผนลอยรูดล้าที่ติดการรถไฟฯ โดยให้บุคคลทั่วไปเช่าและเก็บค่าเช่าเพื่อแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเอง แต่เมื่อการรถไฟฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนลงโทษแล้ว ปรากฏว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวไม่มีมูลจึงยกข้อกล่าวหา ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ก็ได้มีการยื่นข้อกล่าวหาในประเด็นเดียวกันต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (คณะกรรมการ ป.ป.ป.) และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ก็ได้รับไว้เพื่อพิจารณาดำเนินการ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ป. มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๑ ว่า นายนิพนธ์ ผลสุข กับพวกกระทำความผิดอันมีมูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายหรืออาจเสียหายแก่การรถไฟแห่งประเทศไทยตามข้อกล่าวหา และได้ส่งเรื่องให้การรถไฟฯ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๙^๑ และมาตรา ๒๑ จัตวา^๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

^๑ มาตรา ๑๙ เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิด ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้ากรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติตามมาตรา ๑๗ ทวิ

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อ

การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ การรถไฟฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนเรื่องดังกล่าวตามข้อบังคับการรถไฟแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๓.๕ ว่าด้วยระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๗ โดยคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนเสร็จสิ้นและเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการตามข้อบังคับดังกล่าวต่อไป ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๒ ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ยังใช้บังคับอยู่ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จึงได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสอบสวนและที่ประชุมผู้อำนวยการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงาน (ด้านปกครอง) ตามข้อ ๑๐ (๒)^๓ เพื่อมีมติให้ลงโทษนายนิพนธ์ฯ ออกจากงานฐานทุจริตต่อหน้าที่และขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งโดยชอบด้วยหน้าที่การงาน และการขัดคำสั่งนี้เป็นเหตุให้เสียหายหรืออาจ

คณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวมีมูลเป็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และหากกรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันก็ได้ เมื่อเห็นว่ามิเหตุผลอันสมควร

๒ มาตรา ๒๑ จัตวา เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือเรียนว่าทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการตามมาตรา ๑๗ ทวิ ในกรณีที่เป็นการผิดอย่างร้ายแรง หรือในกรณีที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการได้มีมติให้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๐ แล้ว แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่น นอกจากตาย ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติก็ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น พนักงานอัยการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตุลาการ แล้วแต่กรณีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

^๓ ข้อ ๑๐ อำนาจการสั่งไล่ออกและปลดออกตามข้อบังคับนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ถ้าเป็นกรณีที่มีการสอบสวน ต้องเสนอให้ที่ประชุมผู้อำนวยการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงานพิจารณาก่อน และสำหรับพนักงานที่จะต้องถูกลงโทษตั้งแต่ระดับ ๑๒ ลงมา เมื่อที่ประชุมเห็นควรให้ไล่ออก หรือปลดออก สุดแต่กรณี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานหรือเทียบเท่าขึ้นไปจึงจะสั่งไล่ออกหรือปลดออก สุดแต่กรณีได้ แต่ถ้าพนักงานที่จะต้องถูกลงโทษตั้งแต่ระดับ ๑๓ ขึ้นไป ต้องเสนอให้คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นสมควรให้ไล่ออก หรือปลดออก จึงให้สั่งไล่ออก หรือปลดออกได้

ในการเสนอให้ที่ประชุมผู้อำนวยการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงานพิจารณาตามความในวรรคแรก ให้แยกถือปฏิบัติดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

เสียหายแก่การรถไฟฯ โดยเสนอให้ไล่ออกตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง ที่ว่า การรถไฟฯ จะลงโทษนายนิพนธ์ฯ ซึ่งพ้นจากหน้าที่การงานไปตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ออกจากงานได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายใด และจะลงโทษไล่ออกจากงานตั้งแต่เมื่อใดนั้น เห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้ชี้มูลความผิดดังกล่าว และส่งเรื่องให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยตามข้อบังคับการรถไฟฯ เพื่อดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ จัตวา^๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ เพื่อดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่นายนิพนธ์ฯ ซึ่งได้พ้นจากการเป็นพนักงานการรถไฟฯ แล้วนั้น เปรียบเสมือนยังมิได้พ้นจากการเป็นพนักงานการรถไฟฯ ได้ต่อไป แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงข้างต้นว่าการรถไฟฯ ได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นเพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ซึ่งอยู่ในขณะที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ ยังใช้บังคับอยู่โดยหากได้มีการดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสอบสวนกับที่ประชุมผู้อำนวยการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงาน (ด้านปกครอง) ตามข้อ ๑๐ (๒)^๕ แห่งข้อบังคับการรถไฟฯ แล้ว และมีมติลงโทษไล่นายนิพนธ์ฯ ออกก็สามารถลงโทษได้โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๑ จัตวา ดังกล่าว แต่เมื่อการรถไฟฯ ไม่ดำเนินการใดๆ และปล่อยให้เวลาล่วงเลยมาจนกระทั่งได้มีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘^๖ และมีผลให้มาตรา ๒๑ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ ไม่อาจใช้บังคับได้อีกต่อไป นอกจากนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้มีบทบัญญัติลักษณะเดียวกันกับมาตรา ๒๑ จัตวา

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ , ข้างต้น

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ , ข้างต้น

^๖ มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓) พระราชบัญญัติการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๙

รวมทั้งมาตรา ๑๒๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลก็ได้บัญญัติรองรับเพียงการดำเนินการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่ได้กระทำไว้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ หรือเฉพาะบรรดาเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยถือว่า การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดเท่านั้น แต่เมื่อการพิจารณาลงโทษของการรอลงโทษ นี่เป็นขั้นตอนที่เสร็จสิ้นจากการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ป. แล้ว จึงไม่อาจอยู่ในความหมายของมาตรา ๑๒๘ นี้ได้ ฉะนั้น เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๒๑ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ อันเป็นที่มาแห่งอำนาจที่จะสามารถสั่งลงโทษนายนิพนธ์ฯ ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานการรถไฟฟ้า เสมือนว่าเป็นพนักงานการรถไฟฟ้า ไม่มีผลใช้บังคับอีก และบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติรองรับกรณีเช่นนี้ไว้ รวมทั้งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อบังคับการรถไฟฟ้าฉบับที่ ๓.๕ ดังกล่าว มิได้บัญญัติให้อำนาจผู้ว่าการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยที่จะสั่งลงโทษไล่ออกแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานไปแล้ว ผู้ว่าการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยจึงไม่อาจสั่งลงโทษไล่ออกนายนิพนธ์ฯ อดีตพนักงานการรถไฟฟ้า ตามมติของที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการสอบสวนและที่ประชุมผู้ว่าการฝ่ายและหัวหน้าสำนักงาน (ด้านปกครอง) ครั้งที่ ๓/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้

ประเด็นที่สาม เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาไว้ข้างต้นแล้วว่าการรถไฟฟ้า ไม่อาจดำเนินการสั่งลงโทษไล่ออกนายนิพนธ์ฯ ได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในประเด็นนี้อีกแต่อย่างใด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า การที่การรถไฟฟ้า ไม่อาจลงโทษไล่ออกแก่นายนิพนธ์ฯ ได้นี้ เป็นเพราะการปล่อยให้เวลาล่วงเลยมา จึงทำให้การรถไฟฟ้า

^๓ มาตรา ๑๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่เรื่องกล่าวหาหรือเรียนตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

เกิดความเสียหายการรถไฟฯ สมควรที่จะได้ดำเนินการสอบสวนเพื่อหาผู้รับผิดชอบต่อไป และสมควรที่จะได้แก้ไขระเบียบและข้อบังคับของการรถไฟฯ ในการจ่ายเงินสงเคราะห์รายเดือน ตามข้อบังคับการรถไฟแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๔.๙ เรื่อง กองทุนผู้ปฏิบัติงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๔ ดำเนินการลงโทษทางวินัยเพื่อให้ครอบคลุมในกรณีมีการลงโทษทางวินัยภายหลังที่ได้พ้นจากการเป็นพนักงานไปแล้วด้วย เนื่องด้วยข้อบังคับนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับการจ่ายเงินสงเคราะห์ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ไม่ได้มีข้อกำหนดในลักษณะเดียวกับมาตรา ๕๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่ากรณีที่สมาชิก (ข้าราชการ) ถูกไล่ออกจากราชการ ผู้นั้นหรือทายาทไม่มีสิทธิได้บำเหน็จบำนาญเงินประกัน เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว ซึ่งน่าจะเป็นกรณีที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากหากเกิดกรณีที่พนักงานการรถไฟฯ ถูกไล่ออกจากราชการเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว การรถไฟฯ ยังคงต้องจ่ายเงินสงเคราะห์บำเหน็จบำนาญให้แก่พนักงานการรถไฟฯผู้นั้น อันจะทำให้การรถไฟฯ ได้รับความเสียหายขึ้นและไม่อาจลงโทษหรือทำการใดๆ แก่พนักงานซึ่งได้กระทำการให้เกิดความเสียหายแก่การรถไฟฯ ได้ จึงสมควรแก้ไขระเบียบและข้อบังคับดังกล่าวให้สอดคล้องกันด้วย

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๕

^๔ มาตรา ๕๔ สมาชิกซึ่งถูกไล่ออกจากราชการ หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ผู้นั้นหรือทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว